

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

KATEDRA SLAVISTIKY

Bakalářská diplomová práce

Ženské postavy Andrzeje Sapkowského

Female characters of Andrzej Sapkowski

Vypracovala: Bc. Hana Fruhwirtová

Vedoucí práce: Mgr. Michał Hanczakowski, PhD.

Olomouc 2010

Prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou práci *Ženské hrdinky* Andrzeje Sapkowského vypracovala samostatně a uvedla v ní všechny použité zdroje a literaturu.

V Olomouci dne 7. května 2010

Děkuji Dr. Michału Hanczakowskiému za odborné vedení mé bakalářské diplomové práce, za podnětné rady a připomínky a za porozumění, jehož se mi od něj dostalo.

Obsah

Úvod.....	6
1.) Andrzej Sapkowski.....	7
1.1 Zařazení zaklínačské ságy do kontextu Sapkovského díla	8
1.2 Sága o zaklínači	9
1.3 Sapkovského dílo u nás.....	10
2.) Teoretická část.....	12
2.1 Co je to literární postava?	12
2.2 Čím jsou postavy v díle tvořeny?	13
2.3 Jak je literární postava vyjádřena?.....	14
3.) Obsah ságy o zaklínači Geraltovi a princezně Ciri	15
3.1 Krev elfů – 1. díl.....	15
3.2 Čas opovržení – 2. díl	15
3.3 Křest ohněm – 3. díl.....	16
3.4 Věž vlaštovky – 4. díl	16
3.5 Paní jezera – 5. díl.....	17
4.) Popis nejdůležitějších ženských postav.....	19
4.1 Cirilla, princezna z Cintry.....	19
4.2 Čarodějky.....	31
4.2.1 Yennefer.....	33
5.) Jména postav.....	36
6.) Kontrasty	37

6.1 Kontrast Ciri – Cirilla (dvojnice) – Angoulême	37
6.2 Kontrast Ciri – Geralt – Yennefer.....	37
6.3 Kontrast čarodějka – kněžka.....	38
6.4 Kontrast Ciri – Falka.....	39
7.) Některé typy ženských postav	40
7.1 Postavy bojovnice	40
7.2 Postavy vůdkyně.....	41
Závěr	42
Seznam zdrojů.....	44

Úvod

Polský spisovatel Andrzej Sapkowski je jedním z nejnápadnějších a nejoblíbenějších spisovatelů současného fantasy žánru. Fantasy a science fiction literatura zaznamenala nebývalý zájem (z řad čtenářů i vydavatelů) nejen v České republice, ale také ve světě, pro některé může znamenat příjemný oddech od skoro všudypřítomné postmoderní literatury.

Už kdysi mě zaujal zaklínačský svět. Postava Geralta je čtenáři sympatická. Chvályhodné je, že se toho rozhodl autor využít a dal zmiňované postavě prostor nejen v povídkách, ale i v rozsáhlejších prozaických dílech. Už při prvním čtení zaklínačské ságy mě zaujalo, kolik prostoru dává Sapkowski také ženským postavám. Například v porovnání s jinými díly ve stejném či menším rozsahu, žánru fantasy. Podíváme-li se na samotného velikána J. R. R. Tolkiena, zjistíme, že samozřejmě i v Pánu prstenů se ženské postavy vyskytují, ale jsou spíše vedlejší a rozhodně jich jako hybatelek děje není mnoho.

Samozřejmě by se literární postavy ženského pohlaví daly zkoumat i v jiných dílech Andrzeje Sapkowského. Ku příkladu husitská trilogie Narrenturm, Boží bojovníci a Lux perpetua je svými dějovými historickými reáliemi úzce spojená s naším státem. Ale zaklínačská sága je pro dané zkoumání dle mého názoru nejvhodnější, ženské postavy jsou výrazné a bohatě charakterizované.

Ač by se mohlo zdát, že uchopení literární postavy je jednoduché, není tomu tak. Naneštěstí není pravděpodobně pro literární teoretiky a vědce příliš přitažlivá pro jejich zkoumání, proto o ní nepojednává příliš mnoho odborné literatury. I přesto se pokousím zkoumat literární postavu v této práci.

1.) Andrzej Sapkowski

Andrzej Sapkowski se narodil 21. června 1948, absolvoval na univerzitě v Lodži (ekonomické zaměření) a pracoval přes dvacet let v oblasti zahraničního obchodu. V posledních letech se zabývá výhradně spisovatelskou dráhou.

Krátké povídky různého tematického zaměření psal a publikoval od sedmdesátých let. Popularity se mu dostalo díky cyklu povídek a příběhů o zaklínači Geraltovi. Povídka Zaklínač, zasláná roku 1986 na konkurz měsíčníku Fantastyka, obsadila třetí místo a čtenáři Fantastyky byla uznána jako nejlepší povídka roku. Andrzej Sapkowski publikuje také kritické texty, recenze a fejetony v různých časopisech. Mezi jeho tvorbu nezahrnující postavu zaklínače Geralta patří Husitská trilogie nebo eseje Rukopis nalezený v Dračí jeskyni.

Andrzej Sapkowski je laureátem všech nejdůležitějších polských ocenění za fantasy tvorbu, jeho knihy patří stále mezi bestsellery. Roku 1997 obdržel cenu Paszport udělovanou tvůrcům, kteří se zasloužili o reprezentaci polské kultury ve světě. Je laureátem dalších, polských i jiných literárních cen. Jeho knihy byly přeloženy do několika jazyků, mimo českého jazyka například také do německého, anglického či portugalského.

Přehled nejvážnějších děl (uveden rok prvního vydání a originální název):¹

Sbírky povídek²

- Poslední přání (Ostatnie życzenie, 1993)
- Meč osudu (Miecz przeznaczenia, 1993)
- Něco se končí, něco začíná (Coś się kończy, coś się zaczyna, 2000)

Romány³

Sága o zaklínači

- Krev elfů (Krew elfów, 1994)
- Čas pohrdání (Czas pogardy, 1995)

¹ Čerpáno z http://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Sapkowski

² Díla vyšla v češtině pod uvedeným českým názvem.

³ Díla vyšla v češtině pod uvedeným českým názvem.

- Křest ohněm (Chrzest ognia, 1996)
- Věž vlaštovky (Wieża Jaskółki, 1997)
- Paní jezera (Pani Jeziora, 1999)

Husitská trilogie

- Narrenturm (Narrenturm, 2002)
- Boží bojovníci (Boży bojownicy, 2004)
- Lux perpetua (Lux perpetua, 2006)

Ostatní

- Oko Yrrhedesa (Oko Yrrhedesa, 1995) - hra
- Svět krále Artura (Świat króla Artura. Maladie, 1995) - eseje
- Rukopis nalezený v Dračí jeskyni (Rękopis znaleziony w Smoczej Jaskini, 2001) – eseje

1.1 Zařazení zaklínačské ságy do kontextu Sapkowského díla

Jak již bylo řečeno, příběhy o zaklínači Geraltovi Andrzej Sapkowského proslavily, jsou jeho zatím nejznámějším dílem. Obzvláště pětidílná sága dosáhla velkého ohlasu – důkazem toho jsou například fanoušci, kteří stále volají po dalším pokračování, čemuž se autor brání. Sapkowski dokázal zaplnit prázdné místo na poli středoevropské a východoevropské fantasy. Přišel se sympatickým mužským hrdinou akčního typu, vsadil jej do děje napůl středověkého, napůl nadpřirozeného, ale zcela srozumitelného. Zaklínač Geralt stejně dobře bojuje s různými fantastickými bytostmi (obludami), jako prožívá milostné vztahy se ženami, nejčastěji čarodějkami.

„Geralt se postupem času vyvíjí a mění se na postavu, která jako by z oka vypadla legendárnímu soukromému detektivovi Philu Marlowovi z románů Raymonda Chandlera, dá se dokonce říct, že se stává jeho fantasy verzí – ztroskotanec, ani dobrý, ani zlý, ale zároveň hrdina pevného charakteru, jímž by se v koutku duše chtěl stát mnohý Sapkowského čtenář.“⁴

Andrzej Sapkowski je zdatným vypravěčem. Užívá hovorového jazyka, nebojí se v rámci žánru, ve kterém si to může dovolit, používat vulgarismy. Při svém vyprávění

⁴ str. 237, Sapkowski 1998

také čerpá z různých mýtů, známých pohádek či povědomých příběhů. „*Základní zápletky povídek zaplněných vesměs bytostmi a netvory ze slovanských pohádek – kostějemi, strigou, hejkalem, kikimorou – byly velmi jednoduché a pro českého čtenáře, obtížně se orientujícího v různých podobách anglosaské, keltské a severské mytologie, proto přitažlivé. (...) Především s humorem a ironií přetvořil (Sapkowski) podle svého základní atributy mnoha legendárních pohádek, jež většina čtenářů zná už od útlého věku. Značně přitom zrelativizoval pevně dané pojmy dobro a zlo.*“⁵

Andrzej Sapkowski patří k nejoblíbenějším autorům fantasy u nás, na Slovensku, v Rusku a ve skoro celé východní Evropě.

1.2 Sága o zaklínači

Mnozí čtenáři a příznivci Sapkovského tvorby byli před lety překvapeni, když se autor rozhodl přejít od povídek o svém oblíbeném hrdinovi k románu, a to dokonce nejednomu. A bylo to překvapení jistě příjemné, protože román neztratil nic na své dynamičnosti, naopak slavil obrovský úspěch. Nakonec pětidílná sága (spekulovalo se o větším či menším počtu dílů, ale Sapkowski sám usoudil, že v nejlepší se má přestat) vyšla na domácí polské půdě v průběhu pěti let. *Krev elfů*, první část, není úplným začátkem ságy. Již v předchozích jednotlivých povídkách se rýsovaly náznaky dějové linie a budoucích zápletek. „*Krev Elfů tedy dějově navazuje přímo na poslední povídku Meče osudu, Něco více.*“⁶

Např. v jedné povídce je vysvětlen základ vztahu mezi Geraltem a Ciri, vztahu ovlivněného osudovou sudbou. Pokud povídky čtenář nečetl, v samotné sáze se dějově neztratí. Ale ne zcela pochopí vše podstatné, protože to tam již vysvětleno není. Z povídek přecházejí do ságy známé postavy, kromě výše zmíněných například čarodějka Yennefer (pro ságu týkající se zaklínače Geralta prakticky nepostradatelná) a zpívající básník Marigold. Samozřejmě se objeví i mnoho nových postav, jako je mocný čaroděj Vilgefortz či jeho posluhovač Rience. V celé sáze se objevuje několik motivů – motivy snů, věštb a proroctví a jejich provázanost s realitou (mějme na mysli literární realitu). Tématem ságy jsou různá dobrodružství zaklínače Geralta, jeho přátel a princezny Cirilly, která vlastně hledá pravdu o sobě samé.

⁵ str. 238, Sapkowski 1998

⁶ str. 239, tamtéž

Zajímavé na celé sáze je, že každý díl jakoby přináší něco nového – samozřejmě včetně dějového vývoje a zápletek. Sapkowski umí vyprávět příběh vždy nějakým jiným způsobem, neukolébá čtenáře jednou vyprávěcí linií, zas a znovu jej vtahuje do příběhu plného zvratů a nečekaných vysvětlení. Jednou je příběh vyprávěn ústy hned několika postav, jednou je podán retrospektivně, jindy jej začne vyprávět jedna postava a dokončí druhá. Vše je doplněno citacemi z fiktivních (nebo možná i skutečných) knih, citacemi různých proroctví a elfských básní.

Andrzej Sapkowski bývá přirovnáván k J. R. R. Tolkienovi. „*Zvláště mezi čtenáři nesmírně populární pětidílná sága ..., která svým způsobem navazuje na Vládce prstenů J. R. R. Tolkiena a vytváří všeho zla zbavený svět fantastické minulosti s věštcem Geraldem v hlavní roli.*“⁷ Ano, Sapkowski stejně jako Tolkien ve svém díle vytvořil bohatý fiktivní svět a je jedním z prvních (ve své kvalitě ne-li zatím jediným) autorů bývalého východního bloku, kteří něco takového stvořili, navíc v srozumitelné a čtivé formě. Ale jinak mi dané přirovnání připadá poněkud zavádějící. Závěrečná část citace, tedy slova o světě zbaveném zla, mi přijde trochu zcestná, jako bychom já a autor daného hesla (mimochodem z jediného u nás dostupného slovníku polských autorů, česky psaného) četli jinou ságu. Stejně jako nevidím důvod, proč psát ve jménu zaklínače písmenko d, když je v originále t (Geralt), a proč psát Vládce prstenů, když všeobecně známý (u tohoto bestselleru až proslavený) název je Pán prstenů.

Díky velkému úspěchu Sapkovského díla byl natočen film a seriál o zaklínači Geraltovi, již ale s mnohem menším ohlasem, než měla knižní předloha. Naopak velký úspěch zaznamenala počítačová hra Zaklínač, která vyšla v roce 2007 a kterou vytvořili počítačovní vývojáři. Už se chystá druhý díl hry.

1.3 Sapkovského dílo u nás

Jak již bylo naznačeno, Sapkovského tvorba se v České republice těší velké oblibě. Poprvé u nás v roce 1993 vyšly tři knihy povídek Stříbrný meč, Věčný oheň a Meč osudu v ostravském nakladatelství Leonardo. Sága o zaklínači u nás poprvé vycházela v letech 1995 až 2000, dvorním překladatelem se stal Stanislav Komárek. Českého překladu se také dostalo dalším povídkovým knihám a samozřejmě husitské trilogii. O velké oblibě svědčí i následný dotisk nejen knih o zaklínači, ale také knih z husitské doby.

⁷ str. 425, Slovník polských spisovatelů

Je škoda, že ona česká vydání nebyla kvalitně vydavatelsky zpracována. Knihy sice byly doplněny krásnými ilustracemi, ale po jazykové nebo typografické stránce obsahovaly mnoho chyb. Pravděpodobně byly na rychlo vydány, neprošly kvalitní jazykovou korekturou a chyby jsou zbytečné, někdy až do očí bijící. Kromě špatné kvantity samohlásek (ji/jí, jejich/jejích ad.), velké absence interpunkce, většinou čárek ve větách, ale i teček na koncích vět, překlepů a špatných slovních tvarů, je „zajímavou“ chybou použití jména Rience. Mohou vzniknout spory, zda toto jméno skloňovat podle české flexe, či jej ponechat neskloňné.. Ale rozhodně není správné jednou jméno neskloňovat a jednou skloňovat – a to dokonce v průběhu jednoho dílu.

Naneštěstí tato praxe nebyla v devadesátých letech, kdy v České republice vzniklo mnoho nových nakladatelství a vydavatelství, ojedinělá, navíc u žánru, který tu ještě nebyl zcela zabydlen.

Nejen z důvodu velkého zájmu, ale pravděpodobně i z důvodu slabé kvality prvního vydání se nakladatelství Leonardo rozhodlo zaklínačskou ságu vydat znovu, tentokrát v pevné vazbě, upravenou i jazykově. Po dohodě s autorem tak v roce 2006 vydali první díl ságy o Zaklínači pod názvem *Zaklínač III - Krev elfů*, aby prý byla jasná časová souvislost mezi povídkami a ságou. Je sice chvályhodné, že došlo k dalšímu, kvalitnějšímu vydání knih o Geraltu z Rivie, negativem ale zůstává, že nakladatelství slíbilo knihy vydávat v půlročním rozmezí, k čemuž nedošlo. Po knihách byla velká poptávka, mnohde byly vyprodány a ozývalo se mnoho hlasů vybízejících k tisku. Nakladatelství Leonardo ale nemá internetové stránky, takže chtiví čtenáři si zkrátka musí počkat.

Andrzej Sapkowski obdržel i v České republice několik ocenění, například Cenu Akademie science fiction, fantasy a hororu v roce 1995 za knihu *Krev elfů* nebo cenu Ikaros časopisu *Ikarie* v roce 1994 za knihu *Meč osudu*.

O popularitě Andrzeje Sapkowského u nás svědčí také množství fanclubů a internetových stránek zabývajících se tímto spisovatelem a jeho dílem. Zadá-li se do českého Googlu heslo Andrzej Sapkowski, vyběhne více než tři sta tisíc odkazů, na heslo zaklínač více než sto padesát tisíc.

2.) Teoretická část

2.1 Co je to literární postava?

Najít jednotnou definici literární postavy není jednoduché. Příliš literárních teoretiků se problematikou literární postavy nezabývá, přitom jde o nedílnou součást děje a literárního díla. Což také tvrdí Bohumil Fořt: „*Kategorie literární postavy patří mezi základní literárněteoretické kategorie a je pevně spojena především s rovinou příběhů samotných – vždy se vypráví příběhy o tom, že někdo někde něco činí nebo se někomu něco děje. (...) Postava se spolu s dalšími elementy stala jednou z klíčových naratologických kategorií: postavy figurují v narrativech a hrají v nich klíčové role.*“⁸

Na literární postavu je nazíráno z několika úhlů, je zkoumána několika způsoby, existují dva základní přístupy: „*Nejobecněji se dá říci, že ve smyslu textového založení literárních postav a míry jejich autonomie vůči textům, které je zakládají, existují dva základní přístupy – zatímco strukturalistický (sémiotický) přístup chápe literární postavu jakožto textový fenomén, a jako takový druh fenoménu ji i zkoumá (za použití lingvistických, logických a obecně sémiotických nástrojů), druhý přístup, který bychom mohli pracovníčně označit za mimetický, nahlíží literární postavu jako entitu, která vykazuje zásadní podobnosti se svými reálně žijícími protějšky, a používá pro její průzkum nástroje z oblasti estetiky, filozofie či psychologie.*“⁹

Jak již logicky vyplývá, v této práci bude postava zkoumána spíše strukturalisticky. Existuje samozřejmě několik dalších přístupů, které stanovili jednotliví zahraniční literární teoretici (např. Gérard Genette¹⁰), to ovšem pro tuto práci není nejpodstatnější.

Jednoduše (s přihlédnutím do encyklopedických hesel) je literární postava definována jako narativní konstrukt, který je subjektem děje.¹¹

Eduard Petru ve svém Úvodu do literární vědy nahlíží na literární postavu jako na jedno z nejdůležitějších témat syžetu a popisuje ji takto: „*Téma postavy tvoří motivy zevnějšku, povahy, chování, jednání, jazykového projevu, myšlenek, citu atd. Tyto*

⁸ str. 10, Fořt 2009

⁹ str. 57, tamtéž

¹⁰ Gerard Genette: Fikce a vyprávění

¹¹ <http://wiki.ped.muni.cz/index.php?title=Postava> ze dne 19. dubna 2010

motivy mohou být jako charakteristika postavy uváděny vypravěčem nebo jinou formou přímého sdělení, ale mohou být také sdělovány jinými jednajícími postavami a postava je tak charakterizována zprostředkovaně. Z hlediska celku díla rozlišujeme postavu hlavní, vedlejší nebo epizodní. Pro některé literární žánry splývá téma hlavní postavy s tématem hrdiny (například hrdinská epika), v centru děje literárního díla však může být i postava negativní, která je sice hlavní postavou, nikoliv však hrdinou příběhu. Vedlejší postavy tvoří na rozdíl od postav epizodních buď součást celého příběhu, nebo jeho podstatné části, epizodní postavy vstupují do díla jednorázově a v průběhu dalšího odvíjení příběhu se již znovu neobjevují.“¹²

V práci budou brány v potaz postavy hlavní a některé vedlejší, především ženské. Některé jsou výrazně pozitivní, jiné zase stojí na hraně této opozice.

2.2 Čím jsou postavy v díle tvořeny?

„Postavu tvoří slovně tematický komplex, realizující se v textu určitým souborem textových jednotek. Některé z těchto jednotek se v textu vyskytnou zpravidla jen jednou (nejčastěji popis těla postavy), jiné se vracejí (např. jméno), další se obměňují nebo nahrazují jinými (líčení myšlenek, pocitů, činů), přičemž tento vracející se soubor prakticky nikdy není zcela totožný co do prvků, jejich charakteru a rozsahu, a to ani tam, kde je míra opakování značná.“¹³

I z tohoto je patrné, že při podrobnějším zkoumání postav díla je nutné přihlížet ke všem jejím aspektům, nejen k tomu, jak se chová a co dělá, ale i ke zdánlivým maličkostem, například jak se jmenuje a jak se obléká. *„Popis zevnějšku postavy, tvořící její část, se významně podílí na celostním obrazu postavy, na jednotě ‚vnějšího‘ i ‚vnitřního‘ těla – tento popis, jehož součástí je oděv, koresponduje s charakterem, profesí, společenským zařazením.*“¹⁴

Tato práce bude sice zaměřena na ženské postavy díla, ale i ty by měly být posuzovány ve vztahu k postavám mužským (což funguje i naopak samozřejmě), obzvláště je-li mužská postava jedním z hlavních hybatelů děje. *„Mówiąc o literaturze kobiecej, trzeba też mówić o literaturze męskiej, traktując obie jako zbiory tworzące klasyczną opozycję binarną, a więc taką, której dwa człony wzajemnie warunkują swoje istnienie i w sumie*

¹² str. 104, Petrů 2000

¹³ str. 519, Hodrová, 2001

¹⁴ str. 520, tamtéž

*składają się na całość o charakterze systemowym. W tradycji myślenia o męskości versus kobiecości dominuje bowiem traktowanie ich w sposób łączny, jakby to były dwie gwiazdy binarne, utrzymywane w swoich pozycjach siłą wzajemnej grawitacji – usuniemy jedną, a druga uleci i rozproszy się gdzieś we wszechświecie.*¹⁵ Z toho důvodu bude přihlíženo i k postavě zaklánače Geralta z Rivie, k jeho vztahům s ženskými hrdinkami a vlivům na ně.

2.3 Jak je literární postava vyjádřena?

Zásadním bodem teorie literární postavy i její pozdější aplikace je, jak a čím bývá postava v literárním díle vyjádřena. Nejlépe to shrnuje ve svém knize Na okraji chaosu Daniela Hodrová.¹⁶ Vyčleňují se tři základní způsoby líčení postavy v textu:

1. Vypravěč promlouvá o postavě (jedná se o přímou charakteristiku postavy, o popis jejího zevnějšku, jejího chování, jednání a myšlení).
2. Postava je vyjádřena pomocí dialogů a výroků jiných postav.
3. Monology postavy, ať už vnější, nebo vnitřní.

Samozřejmě se tento systém uplatňuje v každém díle jinou měrou, také v závislosti na žánru. V této práci se budu snažit zohlednit všechny způsoby líčení postav. Navíc budou brány v potaz vzájemné vztahy postav (a to nejenom ženských, jak již bylo dříve naznačeno), kontrasty a skryté alegorie.

¹⁵ str. 200, Kraskowska, IN: Krytyka feministyczna

¹⁶ Daniela Hodrová: Na okraji chaosu

3.) Obsah ságy o zaklínači Geraltovi a princezně Ciri

3.1 Krev elfů – 1. díl

Knihy volně navazuje na poslední povídku z Meče osudu. Zaklínači Geraltovi je sudbou přiřknuta cintránská princezna Cirilla. Ta je jako malá dívka zachráněna z hořícího města a Geralt ji najde. Rozhodne se jí dát zaklínačskou průpravu, naučit ji technikám boje a obratnosti. Schyluje se k válce s Nifgaardem. Ciri ale nebyl předurčen jednoduchý osud – jako dědičce trůnu království Cintra jí je usilováno o život. Navíc se u ní projeví nečekané schopnosti nazírání budoucnosti, má vidiny, zlé sny, upadá do transu a věští. Zaklínač k výcviku přizve mladou čarodějkou Triss Ranuncul, která má ke Geraltovi velmi vřelý vztah, a s Ciri si padnou do oka, mají se rády jako sestry. Triss Ranuncul učí Ciri základům čarodějných dovedností, zároveň je pro dívku ženským prvkem v mužském světě, v němž se dlouhou dobu pohybovala. Z obavy o vývoj dívky Geralt Cirillu umístí do dívčí školy do kláštera, s jehož matkou představenou Nenneke se zná a důvěřuje jí. Do kláštera také na Geraltovu žádost dorazí Yennefer, kdysi partnerka a milénka hlavního hrdiny, aby Ciri poznala a naučila ji základům magie. Najednou je nejasné, zda z Ciri bude spíš zaklínačka, nebo čarodějka. Jakési tajemství obestírá její skutečný původ. Nesnaží se ho odhalit jenom Geralt, ale také například tajemný zloduch Rience, který neváhá jít přes mrtvolu.

3.2 Čas opovržení – 2. díl

V druhé části opouští Yennefer s Ciri klášter a odjíždí na ostrov Thanedd. Zde se má uskutečnit velké setkání čarodějů a jejich Rady. Ciri má potom nastoupit do školy pro mladé čarodějky. Nic ale samozřejmě není tak, jak má být. Část čarodějů uspořádá spiknutí. Strhne se velký boj. Ciri se při urputném úprku před čarodějem Vilgeforszem a dalšími pronásledovateli přenesla z polorozbořené věže neznámo kam. Geralt ve snaze chránit svou svěřenku je poprvé v sáze poražen a vážně zraněn Vilgeforszem. Zachrání jej Triss Ranuncul, přenesla jej do brokilonského lesa k dryádám. Vypukne válka.

Ciri se přenesla do velké pouště. Snaží se z ní dostat a pomáhá jí v tom mladý jednorožec. Vzájemně si zachrání život, ale hrdinka ztratí svou čarodějnou moc. Mezitím po ní začne pátrat nilfgaardský král Emhyr (Ciri totiž v žilách koluje vzácná krev, její syn by se dle věštby mohl stát všemocným vládcem) a právě jeho vojáci Ciri

objeví. Z jejich zajetí se princezna dostane díky tlupě obávaných banditů, ke kterým se přidá. Začne si říkat Falka.

Emhyrovi je dopravena dívka velmi podobná Cirille. I když císař ví, že to není ta pravá, nechává ji u dvora a oficiálně ji prohlásí za Ciri.

3.3 Křest ohněm – 3. díl

Geralt se dozví, že se Ciri nachází v Nilfgaardu u Emhyra. Vydává se jí společně s básníkem a svým přítelem Marigoldem a s lučištnicí Milwou na pomoc. Po cestě se k nim přidávají další osoby (např. upír Regis, kterého Geralt nezabije, popře tím částečně svou zaklínačskou přirozenost) a utvoří tak zajímavou skupinu.

Yennefer byla během povstání na Thaneddu zkomprimována do nefritové sošky a královna elfů Sedmikráska jí nyní vrátila původní podobu. Za to po ní chce účast v nově vznikající Lóži čarodějek. Lóže usiluje o nalezení pravé Ciri, čarodějky se dozví, že je dítě mocné Starší krve. Yennefer utíká Ciri napomoc, myslí si, že ji drží Vilgefortz.

Mezitím je obávaný lovec lidí a zabiják Bonhart pověřen, aby zlikvidoval bandu Potkanů.

3.4 Věž vlašťovky – 4. díl

Tento díl je vyprávěn z větší části retrospektivně. Vysogota z Corvia, poustevník žijící uprostřed hlubokých močálovitých lesů, najde jednoho dne těžce zraněnou dívku. Má hlubokou sečnou ránu přes tvář. Snaží se ji vyléčit a ona mu při zotavování vypráví svůj dosavadní příběh. Jedná se právě o Ciri, ze které se během putování s bandity stal zabiják. Dokonce pocítila jakousi náklonnost k dívce ze stejné bandy. Potom se objevil Bonhart, který ostatní Potkany pobil a ji zajal. Při útěku utrpěla Ciri těžké zranění, jehož památkou bude ošklivá jizva v obličeji. Naštěstí se jí podařilo získat zpět svou Moc.

Geralt stále míří do Nilfgaardu na pomoc své princezně. Zažívá přitom různá dobrodružství, několikrát mu jde o život. Setkává se také se starým moudrým elfem, který mu vypráví o proroctví, jehož součástí je i Cirilla.

Yennefer nemá své magické pomůcky, aby mohla dál pátrat po Ciri, potřebuje velký diamant. Jeden takový se nachází ve svatyni Veliké matky. A tak dojde ke zvláštnímu spojení – bezvěrná čarodějka se s ostatními kněžkami zúčastní mše a nakonec diamant získá.

Ciri po vyléčení opouští Vysogotu. Starý poustevník si ji mezitím zamiloval, připomínala mu jeho vlastní dceru. Ciri se vydává k bájně Věži vlaštovky. V zádech má čím dál víc pronásledovatelů, zloducha Rienceho a mimo jiné opět Bonharta. Mnoho se svých jich pobije a přenesse se portálem nalezené Vlaštovčí věže.

3.5 Paní jezera – 5. díl

Ciri se ocitá v paralelním světě (vypadá jako svět bájného krále Artuše), kde potkává prince Galahada, syna Lancelota. Opět mu vypráví svůj příběh. Z Věže vlaštovky se přenesla do světa elfů, kteří ji už čekali. Jejich král lidu Olší po ní žádá, aby mu dala syna. Ciri je zprvu ochotná se podrobit, potom se ale potká s jednorožci a s jejich pomocí uprchne. Setká se znovu se svým starým známým jednorožcem z pouště. Zjistí, že má obrovské schopnosti a moc, snaží se vrátit zpět do svého světa, ale bloudí mezi časoprostory.

Paralelně je zde vyprávěn příběh čarodějky Nimue. Ta se už léta zabývá studiem princezny Cirilly, jejíž osud není dostatečně objasněn. Pomocí snů se snaží přijít na to, jak princezna skončila, dává tak dohromady skutečný příběh Geralta, Ciri a Yennefer. Nakonec je to právě Nimue, která Ciri pomůže dostat se do správného, vlastního světa.

Yennefer se dostane k Vilgeförtzovi, ten ji zajme a mučí. Geralt se svou společností přezimovává v jednom menším království. Zde se intimně sblíží s další čarodějkou Fringillou. Jakmile se ale dozví, že je Yennefer naživu a kde se nachází, sbalí se se svými přáteli a putují dál.

Ciri dorazí k Vilgeförtzově hradu, chce mu dát sebe výměnou za Yennefer. Ten se jí ale vysměje, zajme ji a chce od ní dítě a její moc. Na hrad také doputuje Geralt se svými přáteli, vysvobodí Yennefer a zabije podlého čaroděje Vilgeförtze. Ciri mezitím stane tváří v tvář Bonhartovi, který jí způsobil tolik utrpení, a zabije ho. Hlavní trojice se opět setkává, ale většina Geraltových přátel v boji zahynula. Přijíždí nilfgaardský císař Emhyr a chce si Ciri odvést. Geralt jej už ale prohlédl, ví, že Emhyr je pravý Cirillin otec, který nezemřel kdysi při lodním neštěstí, jak se předpokládalo. Emhyr nakonec nedokáže své dceři ublížit, nechá ji a bere si její dvojnici.

Geralt se ještě stihne zúčastnit pogromu na trpaslíky a málem při tom on i jeho milovaná čarodějka Yennefer zemrou. Ciri se přenesse s Geraltem a Yennefer do jiného

světa, naloží je do loďky a odplouvají do mlhy. Pak hrdinka dovypráví mladíkovi Galahadovi svůj příběh a odjíždí s ním na hrad Kamelot.

4.) Popis nejdůležitějších ženských postav

4.1 Cirilla, princezna z Cintry

Zkráceně jí říkají Ciri. Je posledním potomkem vladařů menšího království Cintra, ležícího na hranicích Severních království a Nilgaardu. Je dcerou Pavetty z Cintry a Dunnyho z Maehtu, také vnučkou slavné královny Callanthé (přezdívané Lvíce z Cintry – a Ciri potom nazývají Lvíče). Už jako malá byla velmi živé dítě. „*„Ciri,‘ zopakoval muž zamyšleně. ‚Lvíče... Bylo to zvláštní dítě... Cirilla z Cintry... Trávila na Ostrovech léta i zimy. Leckdy se navyváděla rošťáren, až hanba! Dráče to bylo, a ne Lvíče... ‘‘* (4, 300)¹⁷

Je sudbou osudově spojena s Geraltem. Zaklínač Geralt z Rivie je pro ni skoro otcem, učí ji zaklínačskému bojovému umění i vzdělání. Ciri je trochu domýšlivá, vytrvalá a odvážná.

Ciri je vlastně obyčejná dívka, nemá zpočátku žádné zvláštní znamení ani velmi výrazný vzhled. Je hezká, velký důraz je dán na její velké zelené oči, které jsou často popisovány, autor se k nim vrací ve všech částech ságy. „*Zpod popelavé, nerovně a neuměle zastřižené hřívy na ni zíraly ohromné smaragdově zelené oči, dominanta drobné tvářičky se špičatou bradou a ohrnutým nosíkem.*“ (1, 41)

V jejích očích se snadno zračí její nálada i její povaha, možná právě díky nim je pro ostatní nezaměnitelná a dokáže tak odlišit pravou Ciri od dvojnice. Později samozřejmě přibude i další, skoro nepřehlédnutelné znamení – jizva na tváři.

Je štíhlá a vyšší, má dlouhé prsty, mnoho lidí v ní rozpozná vzdálenou elfskou krev. „*Nemůže být pochyb. Stačí pohlédnout do těch zelených kukadel, aby bylo jasné, co v ní vězí. Vysoké čelo, klenuté oblouky obočí, pěkné rozestavení očí. Úzký nos. Dlouhé a štíhlé prsty. Ojedinělá barva vlasů. Evidentně elfská krev, třebaže jí není mnoho. Elfský praděd anebo prabába. Souhlasí?*“ (1, 241)

Jako dítě přibližně jedenáctileté ji tajemný černý rytíř zachrání z hořící Cintry. Temný rytíř se jí pak vrací nočních běsech. Různě se protlouká, než ji objeví zaklínač Geralt a ujme se jí. Zaklínač se o ni stará s otcovskou láskou, snaží se ji utěšit od zlých snů a

¹⁷ V citacích z knihy podporujících tvrzení o charakteru postavy jsou vždy v závorce uvedeny číslo dílu ságy a stránka.

nejisté budoucnosti. Po delší době nalezne Ciri u někoho pocit bezpečí. „*Ted' věřila. Protože to říkal on, Geralt z Rivie, Bílý vlk, zaklínač. Ten, kdo byl jejím osudem. Ten, jemuž byla souzena. Zaklínač, který ji našel uprostřed války, smrti a zoufalství, vzal ji s sebou a slíbil, že je už nikdy nic nerozdělí. Usnula, držíc ho za ruku.*“ (1, 11)

Na zaklínačském hradě Kaer Horhen se jí dostane zaklínačského výcviku. Delší dobu vyrůstá Ciri pouze v mužské společnosti, což je na ní trochu znát. Nebere si servítky, učí se bojovat a možná by byla raději chlapcem než dívkou, protože některé rysy ženskosti jí spíše obtěžují. To také ve své dětské naivitě svěří čarodějce Triss Ranuncul. „*Lambert se mi vysmívá, že jsem nemehlo a nemotora, ale to není vůbec pravda. Geralt mi řekl, že mám jenom jinak to... těžišť, poněvadž jsem holka. Musím prostě víc cvičit, leda že ... Můžu se tě na něco zeptat?*‘ *‘Můžeš.*‘ *‘Ty se vyznáš v magii a v zaklínání. Umíš čarovat. Mohla bys něco udělat, abych... Abych byla kluk?’* *‘Ne!’ odmítla Triss ledově. ‘To bych nemohla.’*“ (1, 61)

Díky zaklínačskému výcviku byla hbitá a pevná, uměla rychle běhat, ovládala různé techniky boje. Jezdila na koni a odvaha jí vzhledem k útlému věku rozhodně nescházela. „*Napřáhla ruku, avšak Ciri pomoc nepotřebovala. Skočila do sedla lehce a hbitě, takřka bez odrazu. Valach sebou trhl, zadupal, ale dívenka pohotově chytila uzdu a uklidnila ho.*“ (45, 1)

Zaklínači jí dali důkladnou přípravu, jak po stránce fyzické, tak po stránce vzdělání, ale pravou zaklínačku z ní rozumně nestvořili. Neudělali z ní proměněnce, jako byli oni sami. „*Zelené oči malé zaklínačky neměly zmutované zorničky, ani dotek drobné ruky nevyvolával to zvláštní příjemné mravenčení, pro zaklínače tak charakteristické. Dítě s popelavými vlasy, třebaže běhalo s mečem na zádech stezkou Mordýrny, neprošlo Zkouškou Trav ani Změnami.*“ (1, 44)

Jak již bylo patrné, Ciri není jen tak obyčejná dívka. Kromě toho, že je z královského rodu a stane se z ní mladá zaklínačka, se u ní brzy objeví ještě jiné schopnosti. Kromě zlých snů ji trápí stavy, kdy upadá do transu a má vidění. „*Geralt si otřel rukávem čelo, na něž náhle vystoupil pot. ‘Ciri se často budívá po nocích,’ pokračoval. ‘S křikem. Hodně prožila. Nechce o tom mluvit, ale nepochybně spatřila v Cintře a v Angrenu věci, které by žádné dítě vidět nemělo. Bojím se dokonce, že... někdo jí hrozně ublížil. Vrací se to v jejích snech. Obvykle se mi daří uklidnit ji, znovu usíná... Ale jedenkrát po probuzení... byla opět v transu Promluvila cizím, nepříjemným, zlým hlasem. Mluvila*

*zřetelně a tentokrát to dávalo smysl. Prorokovala. Věštila. A předpověděla nám... ‘,Co? Co, Geralte?’ ,Smrt,‘ řekl tiše Vesemir. ,Smrt, děvenko. ‘‘ (1, 75) Zaklínači poznali, že na dívku nebudou stačit sami a že je třeba jí pomoci. Proto se rozhodli povolat čarodějku Triss Ranuncul. Ta rozpoznala, že Cirilla je silné zřídlo. *„Zřídlo,‘ vysvětlovala chladně, ,nekontroluje své schopnosti, neovládá je. Je to však médium, něco jako prostředník. Samovolně je ve spojení s Mocí, samovolně ji přetváří. ... Ale jednoho dne přijde chvíle, kdy se Zřídlo o nic nesnaží, nenamáhá se, myslí na ptactvo nebeské nebo na vepřové se zelím, hraje karty, skotačí s někým v posteli anebo se dloubá v nose... A tu se něco stane. Například vzplane dům. Nebo někdy může vzplanout půlka města. ‘‘ (1, 72)**

Geralt se rozhodne poskytnout Ciri také klasickou výuku a zároveň ji umístit na bezpečné místo, než o ní zjistí více věcí. Již velmi dobře tuší, že Ciri není obyčejná princeznička. *„,To není dítě,‘ zopakoval hlas. ,Je to Plamen, Bílý Plamen, v němž shoří a zanikne svět. Ona je Starší Krev. Hen Ichaer – Krev elfů. Zrno, které nevzejde, ale vyšlehně plamenem. Krev, která bude znečištěná... Až nadejde Tedd Deireádh – Čas Konce. Va'esse deireádh aep eigean!‘‘ (1, 78). Proto Ciri zaveze do kláštera Melité. Zde je dívka přestavena jako jakýsi šlechtický levoboček a učí se mezi děvčaty svého věku. Do kláštera také zavítá čarodějka Yennefer, aby rozpoznala Cirilliny magické schopnosti a učila ji. Yennefer brzy rozpozná, že dívka je poněkud tvrdohlavá. *„Víc neslyšela, příliš rychle cválala vpřed. Udělala to úmyslně, neměla chuť poslouchat každodenní poučování. Ne tak rychle, Ciri! Ne tak prudce, Ciri! Pah. Nevzdaluj se! Pah, pah. Bud' opatrná! Pah, pah, pah. Jako bych byla pořád malé děcko, pomyslela si. Jenže mám už skoro třináct let, rychlého ryzáka a ostrý meč na zádech. Ničeho se nebojím!‘‘ (1, 132) A také, že Ciri rozhodně pozbyla princeznovské manýry. *„,Já taky,‘ přidala se Ciri a rovněž řihla, okouzlena vybranými móresy. ‘‘ (1, 125)***

Zpočátku mezi Ciri a Yennefer není zrovna přátelský vztah. Čarodějka je přísná a dívka silnou ženskou autoritu, navíc v podobě bývalé Geraltovy milenky, špatně snáší. *„,Když jsem přijela,‘ promluvila čarodějka malinko pohnutým hlasem. ,Když jsme se setkaly poprvé. Nemělas mě ráda‘.‘ Postupně ale vzájemná odtažitost odpadá. Ciri díky studiu základům magie přestane mít noční můry. Nastěhuje se do pokoje za svou čarodějnou učitelkou a postupně ji začne mít ráda. *„Ten smích, zamyslela se Ciri, sledujíc k východu letící mračna černých ptáků. Teprve ten společný, upřímný smích nás sblížil, ji a mne. Poznaly jsme, ona i já, že se můžeme společně smát dokonce i když rozmlouváme**

o něm. O Geraltovi. Najednou jsme si začaly být blízké, třebaže jsme si dobře uvědomovaly, že Geralt nás spojuje a dělí zároveň – a že to tak zůstane navždy. Sblížil nás společný smích.“ (1, 263)

Ciri v sobě rozpozná silné čarodějné schopnosti, dříme v ní Moc a ona se ji postupně snaží ovládat. Zároveň se ale snaží stále cvičit s mečem, běhá po lesích a čte učené knihy. Nezapomíná na svůj zaklínačský výcvik, snaží se jej utužovat, ale čím dál víc se hlásí ke svému čarodějnickví. „*Ty... ty umíš číst První Runy?*‘ *podivil se jinoch, zajíknuv se rozpaky. ,To jsem nevěděl...‘ ,Hodně věcí nevíš,‘ zvedla pyšně nos. ,Co sis myslel? Že jsem jenom nějaká adeptka na krmení drůbeže? Já jsem... čarodějka. Ukaž mi konečně tu mapu!*“ (1, 233)

Yennefer se po předání základů magie rozhodne dát Ciri do školy pro mladé čarodějky. O princeznu, ač byla mnohými pokládána za mrtvou, je totiž nebývalý zájem. Ciri se sice naučila provádět různá kouzla, přestal ji strašit ve snech temný rytíř, ale její věštecké schopnosti se neztratily. „*Děvče široce otevřelo zelené oči. Kurýr se zachvěl, po zádech mu přeběhl mráz. „,Nebezpečí...‘ pronesla dívka. ,Nebezpečí je tiché. Nezaslechneš nic, když přiletí na sivém peří. Zdálo se mi... Písek... Písek byl horký na slunci...‘ ,Cože?’ zarazil se Aplegatt se sedlem opřeným o břicho. ,Co to povídáš, děvče? Jaký písek?’ Dívka sebou překvapeně trhla, přejela si dlani přes tvář. Její klisna pohodila hlavou. ,Ciri!’ křikla zvenčí černo vlasá žena, upravujíc postroj vraníka. ,Pospěš si!’ Dívka zívla, pohlédla na muže a zamrkala, jako kdyby byla udivena jeho přítomností v maštali. Kurýr mlčel.“ (2, 10) Kurýr později zasažen šípem s péřovou letkou padne mrtev do prachu pískové cesty.*

Ciri chce ještě před nástupem do školy vidět Geralta. Ví, že se zaklínač nachází nedaleko ostrova Thanedd, na němž škola stojí a kde se právě má konat sněm čarodějů. Proto za Geraltem uteče, ale neznámá cesta není bezpečná. Yennefer se vydá za ní a tak se znovu setká s Geraltem. „*A šlo ještě o Ciri, bez níž by nebylo toho rozhovoru, bez níž by nebylo ani toho setkání.“ (2, 99) Díky Ciri si ti dva vyřikají nedořešené křivdy a vrátí se k sobě.*

Jak již bylo řečeno v kapitole o obsahu, na Thaneddu se sněm zvrhne v litý boj a pronásledovaná Ciri vstoupí do porouchaného portálu, který ji vyvrhne uprostřed jižní pouště. Zde musí prokázat svou sílu a vytrvalost. „*Večer. Odpočinek. Noc. Oko ukazuje směr. Pochod do úplného vyčerpání, které přišlo dlouho před východem slunce.*

Odpočinek. Mráкотný spánek. Hlad. Zima. Ztráta magické energie, neúspěch při vyčarovávání světla a tepla. K ránu rosa na čepeli mečiku a na kamenech. Když vyšlo slunce, teplo ji uspalo. Probudil ji palčivý žár. Vstala, aby pokračovala v chůzi. Omdlela po necelé hodině. Když přišla k vědomí, slunce stálo v nadhlavníku a pánilo. Neměla sílu, aby hledala stín. Neměla sílu, aby vstala. Ale postavila se. Šla. Nevzdávala se. Celý den. A část noci.“ (2, 245) Zoufale bloudí pouští, nemá nic k pití ani k jídlu, žádné nástroje kromě malého kordíku. Když už pomalu pomýšlí na nejhorší, objeví se záchrana – hříbě jednorožce. „Pomaličku sáhla k boku, nahmátla rukojeť kordíku. Krev je tekutá. Musím se napít. Uslyšela dusot kopyt, frkání. ‚Vrátil ses...‘ zašeptala a zkusila zvednout hlavu. ‚Ty ses ke mně vrátil...‘ Jednorožec nahlas zaprskal. Zastavil se kousek před ní, viděla jeho nohy. Kopyta byla mokrá. Mokrá vodou.“ (2, 248)

Tak spolu dívka a mladý jednorožec, jehož Ciri pojmenovala jako Koníka, putovali pouští a vzájemně si pomáhali a dělali si společnost. Při jednom incidentu s písečným netvorem je Koník škaredě zraněn na noze. Zranění je vážné a vypadá to, že jednorožec zemře. Ciri ho zachrání pomocí síly vyvolané z ohně, ale ztratí při tom svoji Moc, vzdá se jí. „Jednorožec vyplašeně zaržál, opřel se o přední nohy a pokoušel se zvednout. Dívčina paže se zvedla sama, její prsty se samy složily do gesta, ústa sama vyřkla zakletí. Z dlaně vyšlehlo jasné světlo. Plameny zahučely. Světelné vlny z její dlaně se dotkly Koníkova zranění, pronikly kůží a svalstvem. ‚Chci, aby ses uzdravil! Chci to! Vesshael, Aenyel‘ ... Mezi plameny stojí postava. Vysoká mladá žena s dlouhými rovnými havraními vlasy. Žena se směje, divoce a krutě, oheň běsní kolem ní. ... ‚Ano!‘ jása černo vlasá. ‚Smrt všem, pomsti se jim, zavrhni je! Všichni ti ublížili nebo ti chtěli ublížit! Anebo ti budou chtít ublížit v budoucnu! Zavrhni je, neboť konečně nadešel čas opovržení! Pohrdání, odvěta a smrt! Smrt celému světu! Smrt a zhouba a krev!‘ Od krve máš ruce, Falko, od krve máš šat. ... ‚Nechci takovou Moc! Nechci! Odmítám ji!‘ Nevěděla, jestli uhasl oheň anebo se jí zatmělo před očima. Klesla na zem a na tvář jí dopadly první kapky deště.“ (2, 258 – 261)

Ciri se nakonec z pouště dostane a po zajetí vojáky se přidá ke skupině mladých banditů, kteří si říkají Potkani. Dívka již nemůže kouzlit a tak začne naplno využívat svých bojových schopností. Začíná se v ní zvedat hněv za to, že všichni blízcí ji opustili, že neví, co se s nimi stalo a proč už jí nepřišli na pomoc. U Potkanů nalezne jisté zázemí, s jednou členkou, Mistle, se důvěrně (až eroticky) sblíží. Také poprvé zabije člověka. „To, co se potom stalo, ji dlouhý čas pronásledovalo ve snech. Podrobně si

všechno pamatovala, každý pohyb. Půlobrat, který jí zachránil, ji zároveň dostal do ideální pozice k protiútok. Hluboko předkloněný útočník nebyl schopen ani odskočit, ani se bránit obouruč třímaným ratištěm. Ciri se otočila v opačném směru a vodorovně řála. Uviděla k výkřiku se otevírající ústa ve tváři zarostlé několikadenním strništěm. Uviděla čelo, světlé nad opáleným obličejem, neboť na něm čapka či klobouk chránily kůži před sluncem. A pak vše, co viděla, zmizelo v krvavé spršce. Popadla koně za uzdu. Zvíře se plašilo, vzpouzelo, strhlo ji na kolena. Avšak Ciri nepustila. Raněný řval a chrčel, mlátil sebou na hnojišti a krev z něj stříkala jako z poráženého vepře. Ucítila, jak se jí obrací žaludek.“ (2, 287)

Mladí bandité, s nimiž Ciri putovala, nevěděli skoro nic o její minulosti a o jejím údělu. Dokonce jí ani neříkali pravým jménem, Ciri se jim představila jako Falka (inspirací jí byla dávná obávaná bojovnice). „*Všude cizí a pokaždé jiná. Jak ti máme říkat, sokoličko?*“ Ciri jí pohlédla do očí: *„Gvalch'ca.“* Elfka se rozesmála: *„Když začneš mluvit, hovoříš v různých jazycích, malá sokolice! Dobře tedy. Budeš nosit jméno Staršího Lidu, jméno, které sis sama vybrala. Budeš Falka.““ (2, 293)*

Ciri ve společnosti Potkanů objevila dosud nepoznané a velmi rychle se vzpamatovala ze šoku z prvního zabití člověka. Potom se jí samotné zabíjení zalíbilo, zároveň v ní ale zůstávala jakási lítost, snoubila se v ní krutost společně se zbytky dětskosti. „*Dívky s popelavými vlasy se nestihl dotknout. Prohnula se jako útočící zmiže, meč se zablýskl a švihl rychleji, než upuštěná cukrová vata dopadla na zem. Kolohnát se zapotácel a zabublal jako krocan, z prořátého hrdla mu obloukem vystříkla krev. Dívka se dvěma tanečnickými kroky otočila a řála ještě jednou. Krev zbrotila plachtoví nejbližšího stánku a mrtvý se zhroutil. Písek kolem něho okamžitě zrudl. Někdo vykřikl. ... Falka klidně zasunula meč do pochvy a rozhlédla se kolem. Servadia ohromilo, když uviděl, jak se její drobná tvář náhle mění. „Moje vata,“ vzlykla žalostně, sklánějíc se k pamlsku ležícímu na špinavé zemi. „Upadla mi vata...“ Mistle ji objala. „Koupím ti novou.““ (3, 208 – 209)*

Banditka Falka se proslavila se svými spolubojovníky po celém kraji, byli krutí, ale dávali chudým peníze. Už to nebyla vzpurná, ale hodná a učenlivá Ciri. S Potkany putovala mladá, hezká, ale krutá Falka. „*Ciri se skrývala pod jménem Falka a řádila s bandou Potkanů. Zalíbil se jí zbojnický život, protože, i když o tom ještě nikdo nevěděl, byla v té dívce zloba a krutost; všechno zlé, co se v hloubi každého člověka tají, se u ní*

dostalo na povrch a zvolna začalo převažovat nad tím dobrým. Ojoj, tuze velkou chybu učinili zaklínači z Kaer Morhen, že ji naučili zabíjet. Ale Ciri netušila, když sama rozsávala smrt, že jí samotné už zubatá šlape na paty. To strašlivý Bonhart se vydal po její stopě. Bylo jim souzeno se potkat, Bonhartovi a Ciri. Ale i o tom vám povím někdy jindy.“ (3, 265)

Mladé zbojníky dopadne lovec lidí Bonhart, bezcitný a velmi obratný zabiják. Falku zajme a ostatní Potkany krutě zabije. Falka ho zaujala, poznal, kde se jí dostalo takového výcviku, a hodlal toho využít. *„Tu popelavou zaklínačku vycvičenou na Kaer Morhen. Přinutil jsem ji bojovat v aréně, vraždit lidi před obecnstvem. Pomalu jsem ji měnil v bestii. Drezúroval jsem ji bičem, pěstmi i botami, dlouho a účinně.“ (5, 51)*

Bonhart ji poznamená. Nutí ji zabíjet, obstará jí k tomu speciální meč, který se jmenuje jako ona – Zirael, Vlastovka. Sám se k ní chová velmi krutě. Po krutém výprasku z ní vytáhne, kdo Ciri vlastně je. Při jednom boji v aréně je Ciri natolik zoufalá, že chce spáchat sebevraždu. Naštěstí k tomu nemá dostatek odvahy. *„Ciri pomaličku obrátila Vlastovku v rukou a opřela hlavici do písku. Poklekla na jedno koleno. Přidržujíc čepel pravou rukou, levačkou namířila její hrot mezi žebra. Nabroušená špice okamžitě pronikla oděvem, bodla ji do kůže. Jen se nerozplakat, pomyslela si Ciri, zvolna naléhajíc na meč. Jen neplakat, není pro co a nad čím. Jeden rázný pohyb a bude po všem. Po všem... ‚Nedokážeš to,‘ zaburácel nad ztichlým hledištěm Bonhartův bas. ‚Nedokážeš to, zaklínačko. Na Kaer Morhen tě naučili zabíjet, tak zabijíš jako automat. Ale k tomu, abys zabila sebe, potřebuješ něco víc – vůli, odhodlanost, odvahu. Tomu se nelze naučit.“ (4, 157)*

Jednou ji Bonhart nechá venku spoutanou, ale bez vlastního dozoru. Ciri si se zájmem prohlíží vnímačka – žena, která dovede nazírat a ponoukat druhým myšlenky. Když se snaží dostat Ciri do hlavy, nechtěně jí vrátí její moc. Ciri se sice podaří uprchnout, ale je létající ostrou hvězdou (orionem) škaredě zraněna v obličeji. Její kobylka ji zaneše až do hlubokých lesů, kde je objeví poustevník Vysogota. *„Poustevník si klekl a opatrně raněného otočil. Mimoděk ucouvl hlavou a sykl při pohledu na ohavnou masku ze špíny a sedlé krve, kterou měl chlapec na obličeji. Jemně otřel sliny s nachytanými kousky mechu a zrnky písku z jeho rtu a z tváře se pokusil odtrhnout tvrdý škrálop se zaschlou krví slepených vlasů. Raněný zaúpěl, napjal nohy a paže a začal se třást. Vysogota mu*

odlepil vlasy z tváře. ‚Děvče,‘ řekl nahlas, nemoha uvěřit tomu, co viděl na vlastní oči. ‚Vždyť je to děvče.‘“ (4, 15)

Vysogota, jako bývalý lékař, se snaží Ciri ošetřit, zašije jí ohavnou ránu na tváři a stará se o ni. Vede si také zdravotní deník. *„Hodlám totiž zaznamenat několik informací o mé pacientce. ... Moje pacientka může mít asi šestnáct let. Na svůj věk je vysoká, velmi štíhlá, v žádném případě však ne vyhublá, či dokonce podvyživená. Svaly a tělesná kondice odpovídají spíše typu mladé elfky, neshledal jsem nicméně žádné znaky míšené rasy až do kvarteronky. Jak známo, nižší procento elfské krve nemusí být rozpoznatelné. Dále jsem zjistil, že dívka dosud nerodila. Na jejím těle nejsou žádné zastaralé památky po úrazech a zraněních, žádné stopy, které po sobě zanechává těžká práce či riskantní život. Zdůrazňuji, že mám na mysli staré jizvy a šrámy. O čerstvé totiž není nouze. Dívka byla v nedávné době nelítostně bita. Mrskána. S největší pravděpodobností též surově kopána. Blouznila, mluvila a křičela. Její přízvuk a způsob vyjadřování, pomínuli zhusta užívané výrazy v tom nejpokleslejším zločineckém žargonu, nelze snadno zařadit, nicméně odvažují se tvrdit, že pochází spíše ze Severu než z Jihu.“ (4, 17)*

Ačkoliv je to s Cirilliným uzdravením nahnuté, chvíli dokonce balancuje na hranici života a smrti, dokáže se uzdravit. Zpočátku je velmi slabá, ale rychle se jí navrácí síla. Jediným, zato velmi patrným důkazem je velká ošklivá jizva na její tváři. *„Za tři dny Vysogota odstranil poslední stehy. Mohl být oprávněně pyšný na své dílo. Jizva byla rovná a v ráně nezůstala žádná nečistota. Chirurgovu spokojenost kazil pouze pohled na Ciri, jež si mlčky prohlížela šrám v zrcadle natáčeném v rozličných úhlech a poté se jej pokoušela zakrýt – marně – vlasy sčesanými do tváře. Pravda byla neoddiskutovatelná: jizva hyzdila. Nic se s tím nedalo dělat a předstírání, že tomu tak není, by k ničemu nevedlo. Zarudlý, jako provaz napuchlý šrám s otisky švů a červenými vpichy jehly vypadal ošklivě. Vysogota věděl, že se to postupně a celkem rychle zlepší, ale věděl také, že ne natolik, aby jizva přestala znetvořovat dívčin vzhled.“ (4, 26)*

Zajímavé je, že zatímco Ciri sama bloudí neznámou pouští, putuje se zbojnickými Potkany, je trýzněna zlým lovcem lidí a ošetřována moudrým Vysogotou, ostatním se o ní zdají sny. Nejen čarodějkám a Geraltovi, ale například i chlapci Jarremu, který také pobýval v klášteře Melité. Jarre zhluboka vydechl a s viditelným úsilím se snažil potlačit chvění rukou a rtů. *„Nebojím se...“ zašeptal, uhýbaje očima čarodějčině pohledu. ‚To není strach, jenom obava. O ni. Viděl jsem ve snu...‘ ‚Já také,‘ stiskla rty*

Triss. ‚Měli jsme stejný sen. Ty, já a Nenneke. Ale o tom už ani slovo...‘ ‚Krev na její tváři... Tolik krve...‘ ‚Mlč, prosím. Nenneke přichází.‘“ (4, 13)

Ciri vypráví starci svůj dosavadní příběh, bez příkras a se všemi pocity. Vysogota si děvče oblíbí. Navíc mu připomíná jeho vlastní dceru (motiv, že Ciri někomu někoho připomíná, nejčastěji vlastní dcerku, se v knize objevuje několikrát). I on jí vypráví o svém životě. Ciri má poustevníka ráda, váží si ho pro záchranu života, drzostí a svéhlavostí ale nešetří ani jeho. *„Světla je dost, ale ty jsi na stará kolena slepý jako krtek,‘ prohlásila Ciri s přímočarou bezohledností, která je vlastní mladému věku. ‚Dej to sem, přečtu to sama. Odkud mám začít?‘“ (4, 324)*

Ale ani v malé poustevně uprostřed lesů a bažin, kde je v bezpečí, dlouho dívka nevydrží. I jí se zdají zlé sny. *„Viděla jsem ve snu ošklivé věci. Nevím, jestli se už udály anebo se teprve stanou. Netuším, zdali jim budu moci zabránit... Ale musím jet. Svého času jsem se zlobila na své blízké, že mi nepřišli na pomoc, že mě nechali napospas osudu... Avšak teď si myslím, že spíš oni budou potřebovat mou pomoc. Musím jet.“ (4, 354)*

Sečtělý Vysogo jí vypráví o bájně Věži vlaštovky, která by ji mohla vrátit tam, kde to zbloudilé putování začalo – na ostrov Thanedd. Ciri se rozhodne ji najít. Ví, že jí budou v patách pronásledovatelé a hlavně Bonhart. Ale to je další důvod její cesty – probudí se v ní touha po pomstě. Chystá se bojovat a cítí se být znovu zaklínačkou. *„Ať se zamýšlejí učenci, já jsem zaklínačka. Mám za úkol bojovat proti Zlu. Vždy, všude, bez váhání. Protože když zaváháš, zamyslíš se... A zabijení ztratí smysl, pomsta ztratí smysl. A to nesmíš dopustit.“ (4, 358)*

Další zajímavostí je, že Cirille je několik dívek dost podobných – ne že ji pouze někomu připomínají. Její dvojnice je například podstrčena nilfgaardskému císaři, s další velmi podobnou dívkou se potká Geralt. Protože strážce strčily do místnosti Ciri. *„Vida,‘ podotkla Ciri, když ji posadili do křesla a připoutali ruce k opěradlům. ‚Vida, koho kočka přinesla.‘ ... Pokyn. Plesnutí. Zakymácení křesla. ‚Je mladá,‘ povzdechl si strážník a otřel si dlaň o bok. ‚Nevychovaná...‘ Z ohrnutého nosu té dívky – Geralt již poznal, že to není Ciri, a nemohl se vynadivit svému omylu – vytryskla tenká stružka krve.“ (4, 168)*

Ciri při cestě k Věži vlaštovky opravdu pronásledují, kromě obávaného lovce lidí další císařští a Vilgefortzovi agenti. Obzvláště na ni má spadeno bídák Rience. Ciri má ale plán. Na zamrzlém jezeře před Věží se pronásledovatelům ztratí v mlze. Obuje si brusle a nachystá meč. Je velmi rychlá a velmi přesná. Rience se v panice propadne do vody. *„Dívka pomalu stáhla s obličeje šál. A usmála se. Boreas Mun spatřil její úsměv a ošklivý šrám, s námahou potlačil výkřik. ‚Rience,‘ řekla usmívající se zaklínačka. ‚Tys mne přece chtěl naučit, co je to bolest. Vzpomínáš? Těma rukama, těmi prsty. Těmi, kterými se teď držíš ledu.‘ Rience zařval. A zalkl se vodou, hustou, ledovou, černou vodou. A zmizel. Na kře, v rovné stopě bruslí, zůstala krev. A prsty. Osm lidských prstů.“* (4, 414)

Mohla zabít i ty ostatní, ale ovládla svou touhu po pomstě. Už nezabíjí bezcitně a po zábavu. *„Překonala jsem touhu po pomstě. Nepozabíjela jsem je všechny. Ušetřila jsem i toho Kalouse... I když to byl on, kdo mne zranil a zohyzdil. Ovládla jsem se.“* (4, 420)

Věž vlaštovky ji ale nezavede na kýžený ostrov, nýbrž do světa elfů – jiného světa elfů, než doposud znala. Místní elfové na ni už čekají. Žádají po ní potomka, kterého by měla zplodit s jejich panovníkem. Opět se u ní objevuje její výbušnost a vzdorovitost. *„Jediné, v čem jí divoká jízda pomohla, bylo to, že jí zchladila hlavu, potlačila výbuch vzteku. Dosud se však neuklidnila, stále se třásla zlostí.“* (5, 146)

Ačkoliv je ve svém (lidském) světě považována za hezkou až atraktivní, ve světě elfů tomu tak docela není. Elfky bývají abnormálně krásné, oproti nim vypadá Ciri poněkud obyčejně. *„,Tak tohle má být Starší krev?‘ zakroutil hlavou elf. ‚Aen Hen Ichaer – dědictví Siadhal a Lary Dorren? Tomu se nechce věřit. Vypadá jako obyčejná malá Dh’oine, lidská samička.‘ ... ‚Celkem vzato,‘ ušklíbl se černovlasý, ‚něco na té malé Dh’oine je. Vidím to a oceňuji to. Jako kdybych našel valounek zlata v kupě hnoje.“* (5, 151)

Ciri se u patricijských elfů nelíbí. Ale oni ji velmi dobře sřeží. Navíc se nemají rádi s jednorožci, kteří v tomto světě žijí také. Až se jí zjeví ve snu Vysogota a prozradí jí to, co jiní už tuší dávno a co už bylo patrné: *„Jsi Paní Míst a Časů. Tebe nelze uvěznit.“* (5, 168)

S pomocí Koníka, teď už dospělého jednorožce, se dostane pryč ze světa elfů. Ale nemůže se vrátit do toho svého, dokud jí nepomůže čarodějka Nimue. Ciri se ocitne

před Vilgeforszovým hradem, kde je vezněna Yennefer. Tu chce dívka vysvobodit, proto se dobrovolně zlému čaroději vydá. „*Potřebuješ mne, ‘ zvedla hlavu, což ji stálo mnoho sil. ‘Abys... Abys měl se mnou dítě. Chtěli to všichni, budeš to chtít i ty. Ano, jsem ve tvé moci, ale přišla jsem z vlastní vůle. Ty jsi mne nechytit, i když jsi mne pronásledoval přes půl světa. Přišla jsem sama a sama se ti nabízím. Za Yennefer, za její život. Tobě to připadá směšné? Tak to se mnou zkus násilím, po zlém... Uvidíš, jak rychle tě přejde smích!*“ (5, 309)

Než se však Vilgeforszovi podaří uskutečnit podlý plán, dorazí Geralt se svými společníky. A Ciri má možnost (respektive nemá na vybranou) postavit se naposledy tváří v tvář Bonhartovi, jenž jí tolik ublížil, a vypořádat se s ním. „*Skočil po ní s nožem v ruce, úskočně a záhudně. A tiše jako rys. Teprve v poslední chvíli, když se jeho dýka měla už už pohroužit do jejích zad, zařval. Dal do toho zařvání všechnu svou nenávist. Unikla zákeřnému útoku hbitým půlobratem a úhybem, odskočila a udeřila. Sekla zeširoka, rychle a silně, celou délkou obou paží a pootočením trupu. Vlastovka zasvištěla. Zasáhla koncem čepele. Něco slabě mlasklo. Bonhart se chytil za hrdlo, obrátil oči v sloup. ‘Říkala jsem ti přece, ‘ promluvila Ciri mrazivě, ‘že si vzpomínám na všechno.*“ (5, 338) Tímto Ciri zabije nejen svého trýznitele, ale chuť zabíjet v sobě samé. „*Víš, Geralte, mám už dost zabíjení. Bylo ho příliš.*“ (5, 357)

Po delší době se opět setkávají – Cirilla, Geralt a Yennefer. Už jsou vyčerpaní všemi boji. Každého nějak poznamenaly – a nejvíce Ciri. „*Změnila se. A nebylo to jen tím šrámem na tváři. Byla docela jiná než tehdy, když naříkala přivázaná před krčmou. Když se musela dívat, jak Bonhart řeže hlavy mrtvým Potkanům. Když ji v krčmě přinutil, aby se svlékla. Když ji bil. Jen ty oči... Její oči se nezměnily.*“ (5, 412)

Cirilla je nucena odejít s císařem Emhyrem, který se znenadání se svými vojáky objevil u Vilgeforszova hradu. Zaklínač zná Emhyrovo tajemství, totiž že je to ve skutečnosti princeznin otec Dunny. Proto společně s Yennefer musí zemřít. Ale císař mu své blahosklonnosti dovolí poslední koupel s jeho milovanou čarodějkou. Ciri s ním odchází a uvědomuje si, že dva lidi, kteří jí byli rodinou, už nikdy neuvidí. „*Po několika krocích se poprvé ohlédla. Po pár dalších podruhé. Vždyť je už nikdy, nikdy nespátřím, zamrazila ji jako nůž chadná a ostrá myšlenka, ani Geralta, ani Yennefer. Nikdy. Ta myšlenka jí rázem strhla masku přehliživé, pyšné odvahy. Její tvář se svařtila, oči se*

zaplňily slzami. Bojovala ze všech sil, ale nadarmo: vlna slzí protrhla hráz přetvářky.“ (5, 360) Císař své dceři nedovede ublížit a nechá ji být.

Všichni tři tedy šťastně přežili, ale Lóže čarodějek žádá vysvětlení od Yennefer a s Cirillou má své vlastní plány. Proto je k sobě povolá. Většina čarodějek se k Ciri chová přezíravě, tak jim Ciri ukáže, jak dovede být přímočará a prostořeká a že nebyla nadarmo žačkou Yennefer. *„,Budiž,‘ mávla rukou Filippa Eilhart. ‚Posad’te se obě. Ale vězte, že já jsem proti. Ovšem jednota Lóže a zájem Lóže je pro mě nejdůležitější. Lóže je vším, zbytek ničím. Doufám, že rozumíš, Ciri?’ ‚Velmi dobře,‘ dívku ani nenapadlo sklopit zrak. ‚Zvláště, když já mám být tím ničím.‘ Čarokrásná královna elfů Enid Findabair se pobaveně zasmála. ‚Blahopřeji, Yennefer,‘ řekla hypnoticky hlubokým a melodickým hlasem. ‚Rozeznávám punc vyražený na tom zlatě. Rozeznávám školu.“* (5, 437)

Ciri se přednesený plán čarodějek nelíbí, opět by měla s někým zplodit dítě, tentokrát jako jeho milenka, a dává svou nevoli jasně najevo. To se některým čarodějkám nelíbí. *„Ozvala se Sheala de Tancarville. ‚Musíš se hodně věci naučit, dítě,‘ řekla mrazivě. ‚Zjišťuji, že hodně věci se musíš i odnaučit. Sama nebo s cizí pomocí. Osvojila sis špatné návyky, bezpochyby proto, že jsi zažila mnoho zla. Ve své dětinské tvrdohlavosti teď ale nechceš vidět dobro a nedokážeš rozeznat ty, jimž tvoje dobro leží na srdci. Prskáš a vystrkuješ drápky jako divoké kotě, a tak nám nedáváš na vybranou. Musíme tě chytit za krček. Učiníme to, dítě, bez zaváhání.“* (5, 437)

Když se poté mají Ciri a Yennefer opět setkat s Geraltem, zastihnou jej na pokraji života. Čarodějka se mu marně snaží pomoci, ale málem zemře s ním. Ciri s nimi za pomoci Koníka odjíždí do mlhy, do jiného světa. Tam je nechá žít jejich život a putuje dál. Právě když se myje v jezeře, přistihne ji mladý rytíř. Tomu se velmi líbí a zaujmou ho její vlasy. *„Přesto si však již klidně a bez nábožné úcty prohlížel její popelavé vlasy, ve kterých nyní, když usychaly, s údivem rozeznával pramínky stříbřitých šedin.“* (5, 13)

Vypráví rytíři celý svůj příběh a pak sama sebe přistihne, že se jí mladík líbí. *„Zarazila se, hledíc na jeho ruměnc a zářící oči. Na jeho mladou tvář, vůbec ne nehezkou. Něco ji stisklo v podbřišku, ale nebyl to hlad. Co to je, pomyslela si. Co se to se mnou děje?“* (5, 470) A ruku v ruce s pohledným rytířem odchází na blízký hrad.

4.2 Čarodějky

V sáze se objevuje mnoho čarodějek, nejen výše zmíněné Yennefer a Triss Ranuncul. Některé se objeví krátce, některé jsou hybatelkami děje. Čarodějky jsou si v mnohém podobné a jako u skupiny by u nich bylo možné vyčlenit společné rysy.

Čarodějky jsou krásné, ať už od přírody nebo pomocí magických zaklínadel a klamů. Velmi o sebe dbají. Potrpí si na hygienu a okázalé, drahé róby. Některé se také rády odhalují a působí velmi atraktivním dojmem. „*Sheala de Tancarville byla jako vždy v černé róbě a ozdobena brilianty, Margarita Laux-Antille ve vínovém atlasu s těžkými zlatými šperky bez kamenů, kdežto Sabrina Glewissig si zvolila onyxy ladící s barvou jejich očí a šatů. Vedle Fringilly seděly obě elfky. Sedmikráska z Dolin oslňovala královským zjevem, třebaže její purpurová toaleta tentokrát nehýřila přemrštěným přepychem a v diadém a náhrdelníku se neleskly rubíny, nýbrž mnohem skromnější, leč neméně efektní granáty. Idu Emean halily lehoučné tylové závoje v barvách podzimu, které se vlnily i v nejslabších závanech centrálně ohřívaného vzduchu. Jako obvykle v poslední době budila Assire var Anahid obdiv neokázalou, leč vybranou elegancí. Na přiléhavých tmavozelených šatech zářil na zlatém řetízku jediný broušený smaragd. Pěstěné, zeleně nalakované nehty propůjčovaly nilfgaardské čarodějce vskutku čarodějnou extravaganci.*“ (5, 104)

Tato charakteristika týkající se krásy se hodí zejména na čarodějky ze Severu. Ale poté, co se s nimi spolčily i čarodějky z Jihu, začaly o sebe dbát také. Čarodějky z Jihu, obzvlášť jejich vůdkyně, byly trochu kontrastem čarodějkám ze Severu. Nebyly zdaleka tak svobodné, sloužily svému císaři a neintrikovaly proti němu – alespoň zpočátku. Nebyly zvyklé se honosně oblékat, starat se o své vlasy a nehty. „*U šlaka, ‘ zamumlala Keira a otřela si čelo. ‘ Copak v tom Nilfgaardu neznají glamarye a zkrášlující kouzla? ‘ ‘ Jak vidíš, asi ne, ‘ odvětila Tris koutkem úst. ‘ O módě zřejmě taky ještě neslyšeli. ‘ ‘ Ani o líčení, ‘ doplnila šeptem Filippa. ‘ Ale teď psst, děvčata.*“ (2, 37)

Když ale nilfgaardské vědmy uvidí své kolegyně z druhého břehu řeky Jarugy, inspirují se. „*U Velikého Slunce, ‘ zavrtěla hlavou Fringilla, zůstala stát na prahu a nevěřícně si prohlížela přítelkyni. ‘ Co sis udělala s vlasy, Assire? ‘ ‘ Umyla jsem si je, ‘ odušila Assire var Anahid. ‘ A naondulovala.’*“ (3, 181)

Čarodějky si potrpí na dodržování etikety ve společnosti, cítí se nadřazeně, patricijsky. „*Zaklínač se uklonil a políbil vysoko zvednutou ruku. Neuniklo mu, že všechny čarodějky vyžadují při vítání líbání rukou, gesto, které je stavělo na roveň přinejmenším kněžnám.*“ (2, 104)

Čarodějky se sice v oficiální společnosti chovají k sobě mile a slušně, ale v soukromí jsou schopné mluvit o té druhé neslušně a pomlouvачně a také se k ní tak chovat. „*Ach ta politika, ty nekonečné porady... Jak nepříznivý vliv mají na pleť. Naštěstí mám vynikající krém, věř mi, drahá, vrásky po něm mizí jako pára. Nechceš recept?*‘ ,*Děkuji, drahá, nepotřebuji. Nebyl by mi k ničemu.*‘ ,*Ach, vzpomínám. Už ve škole jsem ti záviděla tvou pleť. Bohové, kolik je to let?*‘ (...) ,*Všimla jsem si,‘ poznamenala Filippa, ‘že jste rozmlouvali se Sabrinou.*‘ ,*Rozmlouvali?’ zasyčela Yennefer. ‘Vidělas, co měla na sobě? Když někdo nemá ani vkus, ani stud... K čertu, vždyť ona je starší než já nejmíň o... Na tom nesejde. Kdyby aspoň měla co ukazovat? Hnusná zmije!’*“ (2, 105 – 106)

Zajímavá je také sexualita čarodějek. Většinou jsou poněkud promiskuitní, nebojí se různě experimentovat, obzvláště čarodějky ze Severu se nebrání ani intimitou se stejným pohlavím. „*Filippa Eilhart se ukázala v kratičké noční košilce s tenkými ramínky, na tváři a na šíji měla stopy po rtěnce. Assire s úsilím potlačila znechucenou grimasu. Tohle nedokážu nikdy pochopit, pomyslela si, ani to chápat nechci.*“ (4, 281)

Čarodějky se rozhodnou založit Lóži, která by byla apolitická. Dál by působily každá ve svém království, ale řídily by krále dle názorů Lóže, ku vlastnímu prospěchu, tak aby ve skutečnosti ony vládly. „*Pokud tě dobře chápu,‘ zvedla hlavu Sheala de Tancarville, ‘přesvědčuješ nás o nutnosti vlivu na běh událostí. Všemi prostředky. Nezákonnými rovněž?’ ... ‘O jakých zákonech to mluvíš? O těch pro slabé a bezbranné? O těch zapsaných v kodexech, které jsme samy vypracovaly a nadiktovaly královským juristům? Nás musí zavazovat pouze jediný zákon. Náš!’*“ (3, 235)

Většina čarodějek v Lóži závidí Yennefer nejen Geralta, který sice nemá stejné společenské postavení jako ony, ale evidentně je přitahuje, ale také se jim velmi líbí Ciri. „*A každá z nás, jak tady sedíme, by si přála mít dceru jako ty, Zireael, vlaštovko se sokolíma očima. Ty jsi tělo a krev Lary Dorren. Každá z nás by dala všechno, třebaš tuto Lóži, osud království i celého světa, jen aby měla takovou dceru. Avšak to je nemožné. Víme, že je to nemožné. A proto tak závidíme Yennefer.*“ (5, 439)

4.2.1 Yennefer

Yennefer se ze všech čarodějek vyskytuje v ději nejčastěji a je z nich také nejdůležitější. Kdysi žila s Geraltem, ale nerozešli se zrovna v dobrém.

Je velmi krásná a jako ostatní čarodějky si na svůj vzhled velmi potrpí. Její zvláštností jsou fialkové oči a její chloubou jsou havraní vlasy. *„Ve srovnání s bledým a spíše všedním půvabem chovaneček a mladých kněžek, které Ciri vídala den co den, čarodějka zosobňovala krásu sebevědomou, vystavovanou na odív, umocněnou a zvýrazněnou v každém detailu. Vlasy jí padaly na ramena jako černý vodopád, leskly se a lámaly světlo jako paví perí, vlnící se při každém pohybu. ... Pravidelné, uhlem zvýrazněné obočí a dlouhé řasy. Pyšná ústa. A ty dvě oblíny, dmoucí se při každém nadechnutí, obepnuté černým hedvábím a bělostnou krajkou...“* (1, 241)

Yennefer si také potrpí na vybrané způsoby. *„Stáhla jedno pečené kuře na dřevěný talíř a začala ho zručně porcovat. Používala při tom výhradně vidličku a nůž. Marigold dosud viděl jen jediného člověka, který uměl jíst příborem stejně obratně. Ted' poznal, kde a od koho se to Geralt naučil. Není divu, pomyslel si, rok s ní bydlel v jejím domě ve Vengerbergu. Než odtud upláchl, zřejmě od ní pochytit lecjaká podivínství.“* (1, 27)

Čarodějka s fialkovými očima měla pohnuté dětství. Nebyla pěkná a na zádech měla hrb. Její vlastní otec se jí štítil, a tak ji s matkou opustil. Když Yennefer trochu povyrostla, pokusila se o sebevraždku, podřezala si žíly. A právě tehdy ji objevila slavná čarodějka Tissaia de Vries a vzala ji pod svou ochranu a do učení. *„Postarám se o tebe, děvče. Myslím, že za to stojíš. Dám si s tebou tu práci. Nebude to snadné, musím ti napřímít páteř a srovnat lopatku. A vyléčit ruce. Nepřeřala sis jenom žíly, ale dokonce i svaly. Pro čarodějkou jsou ruce nesmírně důležité nástroje, pamatuj si to, Yennefer.“* (5, 468)

Yennefer zažila už několik bojů. Ovládá kouzla a magii na velmi pokročilé úrovni. Ale také se orientuje v zaklínačském umění boje. Dokáže být velmi trvdá a v případě nebezpečí neváhá zabít. *„Nemyslím,“ řekla Yennefer lhostejně. „Přeřala jsem mu krční tepnu i hrtan jedním šmiknutím. Možná v něm ještě něco doutná, ale už dlouho nebude.““* (1, 27)

Když začne vyučovat Ciri základům magie, dá jí najevo, že ona pro ni bude autorita. Že dovede být velmi přísná učitelka, žádající po své žačce poslušnost a snahu.

„Rozhodneš-li se pro učení, budu vyžadovat absolutní poslušnost. Opakuji, absolutní. Takže pokud toho budeš mít dost, stačí, abys mne neposlechla, a učení skončí. Jasně?‘ Ciri přikývla a loupla po čarodějce zelenýma očima. ‚Dále,‘ pokračovala Yennefer, ‚vyžaduji absolutní upřímnost. Nebudeš přede mnou nic skrývat. Nic. Jestli tedy nebudeš mít o učení zájem, stačí začít lhát, cokoliv tajit a předstírat nebo se v sobě uzavřít. Jestli se tě na něco zeptám a ty neodpovíš upřímně, bude to rovněž znamenat okamžitý konec. Pochopilas?‘“ (1, 248)

Postupně začne mít Ciri velmi ráda, rozumí si s ní a snaží se ji chránit, bere ji jako svoji dceru, i Ciri ji později osloví jako maminku. „Yennefer! Ne! Nechci být sama!‘ ‚Ciri,‘ oslovila ji čarodějka naléhavě. ‚Kdysi jsem řekla, že vše, co dělám, dělám pro tvoje dobro. Věř mi. Prosím tě, věř mi. Utíkej.‘ Ciri byla na schodech, když uslyšela naposled její hlas. Čarodějka stála vedle sloupu a opírala se o něj čelem. ‚Miluji tě, dceruško,‘ řekla nezřetelně. ‚Utíkej.‘“ (2, 171)

Na slavnostní setkání na Thaneddu vezme s sebou také Geralta. Dělá jí dobře, jak jí ho ostatní čarodějky skrytě závidí. Když ale potká svou přítelkyni, mladou čarodějku Triss Ranuncul, která se zaklínačem prožila milostné vzplanutí, neopomene ji upozornit, že Geralt už není k máni. „Zatímco bral z podnosu poháry, nenápadně sledoval obě čarodějky. Yennefer hovořila rychle a tiše, Triss stála se svěšenou hlavou. Když se vrátil, byla Triss pryč. Yennefer už o víno nejevila zájem, postavil tedy oba nepotřebné poháry na stůl. ‚Nepřehnalas to trochu?‘ otázal se. V čarodějčíných očích fialově zablesklo: ‚Myslíš si, že jsem tak pitomá? Že jsem nevěděla o ní a o tobě?‘“ (2, 116)

S Geraltem zažívá Yennefer velmi silný a vášnivý vztah. Díky Ciri se dávají znovu dohromady. Yennefer jej miluje, on její city opětuje. Je pro něj ochotná na konci příběhu i zemřít. „Až se opět setkáme,‘ řekla nyní již takřka něžně, ‚všechno ti vynahradím, Geralte. Také tvoje mlčení. Mnoho mlčení, mnoho ticha bylo mezi námi. A teď přestaň přikyvovat, obejmi mě a polib.‘ Poslechl ji. Tak či tak, miloval ji.“ (5, 420)

Když se snaží zachránit Ciri, dokáže překonat sama sebe. Vydá se do jedné svatyně, aby od kněžek získala drahý kámen, který nutně potřebovala. Zúčastní se dokonce jejich mše. A hlavní knězce prozradí svůj pravý věk. „Sigrdrifo,‘ ohradila se podrážděně. ‚Nesnaž se mne obrátit na svou víru. Je mi čtyřiaředesát let. To ovšem zachovej jako zpovědní tajemství. Svěřila jsem se ti s tím pouze proto, aby sis uvědomila, že se mnou nemůžeš jednat jako s naivním dítětem.‘“ (4, 309)

Po získání kamene setrvává ve svatyni, snaží se vypátrat Ciri a využívá při tom všech možných prostředků. „*Některé z nich,‘ sklopila kněžka hlavu, ‚Yennefer prostě vydírala. Dala jim na vědomí, že na ně má kompromitující informace, které v případě odmítnutí spolupráce zveřejní před celým světem... Jarle... Je to moudrá a v podstatě dobrá žena... Avšak nemá žádné skrupule. Dokáže být bezohledná. A nemilosrdná.*“ (4, 319)

Když se konečně znovu shledá s Ciri a Geraltem a společnými silami zneškodní zákeřného čaroděje Vilgefortze, je velmi unavená. Proto odevzdaně přijme rozhodnutí císaře Emhyra, že on si odvede Cirillu a pojme ji za svou choť a ona s Geraltem musí zemřít. Má ale k císaři jednu prosbu: „*Chtěla bych poprosit, abys neubližoval moji dcerce. Nechci umírat s myšlenkou, že ona pláče.*“ (5, 358) Což nakonec zachrání jí i Geraltovi život a Ciri svobodu.

5.) Jména postav

U mnohých literárních postav jsou také zkoumána jejich jména, což může vést k zajímavým poznatkům. V případě této ságy ale nepokládám za podstatné rozebírat do hloubky jména ženských hrdinek, protože jde veskrze o jména obyčejná, která mohou reálně existovat a nemají žádný skrytý význam.

Například ke jménu vzniku jména Ciri se sám autor vyjadřuje takto: *„Będąc kiedyś w interesach w Szwajcarii, przeglądałem u klienta cennik modeli kurteczek dziecięcych, nazwanych imionami żeńskimi. Były więc: Isabelle, Susanne, Elise, Mabel... Była też Ciri. Dobrze, pomyślałem. I zanotowałem.”*¹⁸

¹⁸ str. 168, Sapkowski, Bereś

6.) Kontrasty

6.1 Kontrast Ciri – Cirilla (dvojnice) – Angoulême

Ač se jedná o tři různé bytosti, tři různé ženy, ve skutečnosti jde jen o jednu osobnost – Ciri. V průběhu ságy se kromě Ciri, malé zaklánačky a neobyčejné dívky s elfskou krví, objeví její dvojnice – dívka vzhledově podobná, která je podstrčena císaři Emhyrovi místo pravé Ciri. Tato dívka je naučena dvorním mravům a manýrám, které si umně osvojí. Sama se poté naučeně představuje jako Cirilla Fiona z Cintry, protože ve skutečnosti je nikdo. Roli princezny přijme za svou. Na druhé straně, v opozici proti této dívce-dvojnici, stojí Angoulême. Mladá raubička, zvyklá pohybovat se ve světě zločinu, také vzhledově podobná hlavní ženské hrdince Ciri. Její slovník je mnohdy vulgární, nebere si servítky, je drzá a přímočará. Na druhou stranu má v sobě odvalu a pomáhá Geraltovi. A uprostřed nich stojí Ciri. Hrdinka, která zahrnuje vlastnosti obou výše zmíněných dívek. Princezna-dvojnice a výrostek Angoulême jsou vlastně Ciriným zobrazením – každá jiné její vlastnosti, jiného extrému.

6.2 Kontrast Ciri – Geralt – Yennefer

Zaklánač Geralt, obratný bojovník, navyklý putovat světem, žít v přírodě a zabíjet netvory. Pro Ciri je něco jako otec.

Čarodějka Yennefer, zdatná v magii, velmi krásná, dodržující společenské způsoby. Pro Ciri je něco jako matka.

A pak je tu opět Ciri, zaklánačka, co se umí dobře ohánět mečem, ale stejně tak touží být krásná a dříme v ní neuvěřitelná moc. Snoubí se v ní něco z Geralta, něco z Yennefer, ale po svém. Ač ti dva nejsou jejími skutečnými rodiči, část sebe jí předali svou výchovou. Z Ciri je zaklánačka, která ovládá magii.

Zajímavý je také kontrast mezi vlasy těchto tří hrdinů, který já sám o sobě velmi výmluvný. Sapkowski se k němu vyjádřil takto:

„Yennefer i Geralt to symboliczny kontrast czerni i bieli, jak w jin i jang. Wizualizacja przeciwieństw, mająca pomóc czytelnikowi w zrozumieniu tej pełnej konfliktów, gwałtownej miłości. Ciri natomiast jest szara, bo nijaka, jeszcze nieokreślona. W finale „bieleje”. Można powiedzieć, że trochę jak Geralt - a trochę jak Gandalf. Gandalf z

Szarego staje się Białym, bo przechodzi rite de passage. W gniewie trawestuje Sarumana, twierdzącego, że „biel jest dobra tylko na początek, białą tkaninę można ufarbować, białą kartę można zapisać”. Ciri pod koniec opowieści jest białą kartą, którą można zapisać. Co do tego, czym i jak zapisana będzie ta karta, czytelnika pozostawiam w nieświadomości i niewiedzy. By musiał się zastanawiać.”¹⁹

6.3 Kontrast čarodějka – kněžka

Evidentně je mezi čarodějkami a kněžkami propastný rozdíl (obzvlášť zřetelný po přečtení charakteristiky čarodějek). Čarodějky se snaží být krásné, jsou sexuálně povolnější a umí být pěkně podlé. Kněžky nosí stejnokroj a na výjimečně krásném vzhledu jim pravděpodobně příliš nezáleží, jsou cudné a skromné.

„To všechno je k ničemu, Crachu. Čarodějka se nikdy neshodne s kněžkou. Jsou mezi nimi příliš velké, abych tak řekla, světonázorové rozpory. Sem bude bezpochyby patřit i otázka, zda je možno dovolit čarodějce, aby použila jejich posvátný artefakt či relikvii. Ne, zapomeňme na to. Nikam by to nevedlo.“ (4, 304)

Když se Yennefer snaží vypátrat Ciri, aby jí přišla na pomoc, je nucena poprosit kněžky o velký diamant z jejich svatyně. Jejich matka představená Sigrdrifa pozná, že Yennefer je v jádru hodná bytost.

„Stála jsem nad tebou, když jsi pomáhala té těhotné ženě. Klečela jsi na zemi a nic nedbala na šaty z bezpochyby velice drahého kamelotu. Už nikdy nebudu věřit pověstem o bezcitných a vypočítavých vědmách.“ (4, 306)

I přes veškerou rozdílnost v zájmu záchranu Ciri dovedly čarodějka a kněžky dojít k porozumění a určitému souznění. Yennefer se zúčastnila jejich mše a drahocenný kámen získala. A sama dojde k poznání, že nejen čarodějky, ale také kněžky svým způsobem ovládají magii.

„Ale ony prostě jenom klečí se skloněnou hlavou. Bez hlesu, bez pohybu. Přesto dokážou, pokud chtějí, ovládat Moc, často stejně dobře jako my, čarodějky. Je záhada, jak to dělají. Žádná příprava, žádná cvičení, žádná studia... Pouze modlitby a meditace. Je to druh autohypnózy? Tak to alespoň tvrdila Tissaia de Vries... Čerpají energii

¹⁹ str. 50, Sapkowski, Beres

neuvědoměle a schopnost přetvářet ji nabývají v transu analogicky jako my svými zaklínadly. Považují to za dar a milost svého božstva. Víra jim dává sílu.“ (4, 308)

Yennefer a tentokrát Nenneke, matka představená kláštera Melité, kde nachází Ciri útočiště i vzdělání, mají také něco společného – mateřský cit. Pro Yennefer je dcerou Ciri. Nenneke ji má také ráda a stará se o mnoho chovaneček, ale hlavně kdysi pečovala o Geralta.

„Zapomněla jsem,“ prohlásila. „Vždy na jeho straně, že, Nenneke? Vždy plná starostlivosti o něj. Jako matka, kterou nikdy neměl.““ (1, 243)

6.4 Kontrast Ciri – Falka

„Falka se připomněla po dvaceti pěti letech. Rozpoutala povstání, vlastní rukou prý usmrtila svého otce, jeho ženu Cerro a dva nevlastní bratry. Zpočátku rebelii podporovala část kovirské a temerské šlechty, jakožto boj prvorozené dcery o její dědictví, ale zakrátko se povstání změnilo v selskou válku ohromného rozsahu. Obě válčící strany se dopouštěly nepředstavitelných ukrutností. Falka vstoupila do legend jako krvavý démon, ačkoliv je pravděpodobnější, že prostě přestala panovat nad situací. A na standartách vzbouřenců se objevovala stále nová hesla. Smrt králům, smrt čarodějům, smrt kněžím, šlechtě, boháčům a pánům, nakonec smrt všemu živému, neboť krví opilou chátru již nebylo možno zvládnout. Vzpouře se začala šířit do dalších zemí...“ (3, 244)

Falka se v historii proslavila jako krutá bojovnice a mstitelka. Zjeví se Ciri v ohni, který dívka vyvolala v poušti pro záchranu mladého jednorožce. Nabízí jí ohromnou moc, díky které by se Ciri mohla všem pomstít, všem, kteří jí kdysi ublížili, ukřivdili nebo ji opustili. Když se Ciri octne sama ve světě plném zla, bez svých blízkých, rozhodne se nést Falčin odkaz a přijme její jméno. Netrvá to naštěstí příliš dlouho. Ciri pozná, že bezhlavě zabíjet a mstít se nemá smysl. Dokáže na rozdíl od Falky najít ve svém okolí to dobré a pomáhat ostatním lidem.

7.) Některé typy ženských postav

V pětídílné sáze o zaklínači se překvapivě objevuje mnoho ženských postav. Píšu překvapivě, protože takové velké množství ženských literárních postav v dílech žánru fantasy není vždy obvyklé. Ještě méně časté bývá, když jsou tyto ženské postavy důležitými hybatelkami děje, nositelkami nezanedbatelných dějových prvků a vlastností. Mnohdy jsou výraznějšími než postavy mužské, obzvláště v určitých typových skupinách. Jako by měl Sapkowski potřebu umísťovat ženy do pozic typických spíše pro muže a v těchto pozicích je ještě zvýrazňovat, např. tím, jak obratně se v nich prosazují.

Kromě již výše zmíněné a charakterizované skupiny čarodějnic to je také typ postavy bojovnice a skupina postav typu ženy vůdkyně. Obojí spolu v lecčems souvisí. Vůdkyně jsou většinou v mnoha ohledech bojovnice, a naopak dobrá bojovnice se přirozeně může stát vůdkyní, atp.

7.1 Postavy bojovnice

Milwa – poloviční elfka, která výborně zachází s lukem. Pomáhá vzbouřeným elfům a potom také Geraltovi nalézt a zachránit Cirillu. Je velmi statečná a odhodlaná.

Rayla – kapitánka, bojující ve válce, statečně a až do posledních sil.

Triss Ranuncul – mladá čarodějka, přítelkyně Ciri a Yennefer, bývalá milenka Geralta. Zúčastnila se bitvy na Soddenském pahorku (o které se mimochodem v sáze často mluví, ale není v ní dostatečně vysvětlena), ze které si odnesla silné šrámy nejen na těle, ale hlavně na duši. Poté se bojí konfliktů a bojů, ale když hrozí velké nebezpečí jí, Yennefer i smrtelně zraněnému Geraltovi, vzchopí se a vyčaruje záchranu. „*Ničivé krupobití Triss Ranuncul. V podstatě se ten název používá nelegálně, protože kouzlo nebylo nikdy zaregistrováno a nikomu se ho později nepodařilo zopakovat. Z prostého důvodu: Triss měla tehdy poraněná ústa a mluvila nezřetelně a zkresleně.*“ (5, 470)²⁰

Falka²¹ – krutě se mstí za křivdy, které na ní a její matce byly spáchány. Rozpoutá nelítostné vraždění. Ciri v ní najde krátkodobou inspiraci.

²⁰ v závorce uvedeno číslo dílu a strana

²¹ její historie je popsána v předchozí kapitole

Mezi další ženské postavy bojovnic patří například banditky Mistle a Jiskra, proslulá elfka Lara Dorren nebo čarodějka Tissaia de Vries.

7.2 Postavy vůdkyně

Eithné – královna dryád, lesních žen (v mnoha ohledech mohou připomínat amazonky), jež žijí na vlastním území, kam se jen tak někdo neodváží. Chrání si své soukromí, milují stromy. Eithné je moudrá, rozhodne se Geraltovi pomoci a vyléčit jej z hrozného zranění, které mu uštědřil Volgeforsz.

Anna Henrietta – kněžna Toussaintu. Trochu lehkomyšlná, záleží jí na vzhledu, nechápe válečnou situaci a celkově se v politice příliš neorientuje. Zhrzená nevěrou básníka Marigolda jej chce nechat popravit, ale na poslední chvíli mu uděluje milost.

Calanthé – vládkyně Cintry, babička Cirilly. Velmi ctižádostivá, odhodlaná třimat vládu ve svých rukou. Tvrdá, nebojí se bojovat. Bývá nazývána Lvicí z Cintry.

Flaminika – vůdkyně druidů – nezvykle žena v této funkci. „*„Abys věděl, je to žena mimořádně pronikavého intelektu.‘ (...)* Flaminika k nim přistoupila blíž. Tvář měla velmi hubenou, dalo by se říci vychrtlou. Vyvolávala by nepříjemný dojem pouhou kůží potažené lebky, nebýt vlídných a přívětivých očí barvy pomněnek.“ (4, 271) Jako všichni druidové miluje přírodu a váží si jí. Je moudrá, donutí Geralta přiznat si, že už není tím, čím býval.

Další ženskou postavou vůdkyní může být královna elfů Enid an Gleanna nebo čarodějka Fillipa Eilhart.

Závěr

Tato práce měla shrnout a zmapovat ženské literární postavy zaklínačské ságy. Ukazát, jak a čím jsou vyjádřeny. Nejvýraznější ženskou postavu je princezna Cirilla. Z malého děvčátka se stává silná bojovnice, Ciri projde velkým vývojem. Učí se zaklínačským dovednostem, později základům magie, pro kterou má nečekaně silné nadání. Kvůli nepřízní událostí je nucena bojovat o svůj život, putovat neznámými krajinami a hledat sama sebe. Je to typ postavy „vyvolené“ – čtenář už od začátku tuší, že nepůjde o obyčejnou postavu, že se okolo ní bude točit část děje, že je k tomu tato postava předurčena. Ciri se stává natolik výraznou postavou a dějovou hybatelkou, že v průběhu ságy již není tím hlavním hrdinou zaklínač Geralt z Rivie, ale ona, Cirilla z Cintry, zaklínačka a čarodějka v jednom.

V dílech se objevuje mnoho čarodějek. Tyto postavy mají více společných rysů, i když individuálně úplně stejné nejsou. Čarodějky jsou krásné, rády dávají na odiv svůj pěstěný vzhled, ve společnosti se snaží chovat vybraně, občas se cítí nadřazeně vůči obyčejným lidem. Chtějí řídit společnost a vládnout, ale spíše skrytě, v pozadí událostí. Dokáží být podlé, rýpavé a nepříjemné. Dvě z nich v ději vybočují, Triss Ranuncul a Yennefer. Triss Ranuncul je pro Ciri něco jako starší sestra. Stále cítí lásku ke Geraltovi, ale respektuje jeho rozhodnutí. Yennefer je pro Ciri něco jako náhradní matka. Hodně ji naučí, později se jí snaží zachránit. Miluje Geralta, i když jejich vztah nebyl vždy ideální a jednoduchý.

V sáze se také vyskytují ženské postavy – duchovní. Matka Nenneke, představená kláštera bohyně Melité, a kněžka Sigdrifa, představená svatyně, z níž Yennefer dostane drahý kámen. Tyto postavy stojí v zajímavém kontrastu proti čarodějkách. Na první pohled naprosto odlišné osobnosti v zájmu záchrany Ciri dojdou k souznění. V dalších kontrastech stojí například ústřední trojice ságy – Geralt, Yennefer a Cirilla.

Některé ženské postavy je možné začlenit do určitých typů. Jsou to především ženské postavy čarodějek, bojovnic a vůdkyní. Do těchto typů spadá většina ženských postav ságy.

V díle se objevují ženy ve všech životních etapách – dětské a dívčí v podobě Ciri, dospělé ženy produktivního a mateřského věku v podání Yennefer (u čarodějek se věk bere trochu jinak než u člověka) a starší, leč silné ženy zobrazené královnou Calanthé.

Jsem si vědoma, že provedené zkoumání není zdaleka vyčerpávající, bylo by třeba mu věnovat ještě mnoho času a prostoru, a ani použité postupy a metodika nemusí být definitivní. Přesto mám za to, že by práce mohla přispět k lepšímu poznání ženských postav Sapkowského zaklínačské ságy a jeho díla vůbec.

Seznam zdrojů

Fořt, Bohumil: Literární postava. Vývoj a aspekty naratologických zkoumání. ÚČL AV ČR, Praha 2008.

Gennete, Gérard: Fikce a vyprávění. ÚČL AV ČR, Praha-Brno 2007.

Krytyka feministyczna: siostra teorii i historii literatury, ed. Grażyna Borkowska a Liliana Sikorska. IBL Polskiej Akademii Nauk, Warszawa 2000.

Sapkowski, Andrzej, Bereś, Stanisław: Historia i fantastyka. SuperNowa, Gdańsk 2005.

Sapkowski, Andrzej: Krev elfů. Leonardo, Ostrava 1998.

Sapkowski, Andrzej: Křest ohněm. Leonardo, Ostrava 1997.

Sapkowski, Andrzej: Čas opovržení. Leonardo, Ostrava 1996.

Sapkowski, Andrzej: Věž vlaštovky. Leonardo, Ostrava 1998.

Sapkowski Andrzej: Paní jezera. Leonardo, Ostrava 2000.

Hodrová, Daniela: Na okraji chaosu. Torst, Praha 2001.

Kolektiv autorů: Slovník polských spisovatelů. Libri, Praha 2000.

Bursztyn, Maria, Radzymińska, Katarzyna: Literatura polska. Europa, Wrocław 2001.

Petrů, Eduard: Úvod do studia literární vědy. Rubico, Olomouc 2000.

www.supernowa.pl

http://cs.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Sapkowski

www.sapkowski.pl

www.sapkowski.cz

www.zaklinac.com